

PASSFR.EU

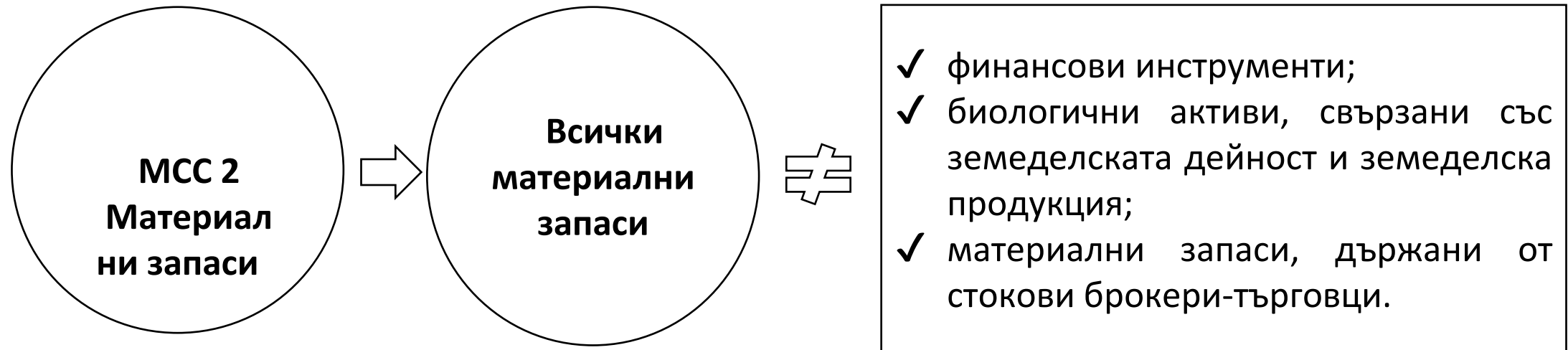
A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

МСС 2 Материални запаси

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Scope of Implementation of IAS 2

Каква е основната дефиниция?

---

*Материални
запаси*

Активите, които са:

- ✓ държани за продажба и ще бъдат продадени в хода на обичайната дейност;
  - ✓ използвани в производствения процес за продажба на произведената продукция;
  - ✓ суровини или консумативи за продажба на клиенти, които ги използват в по-нататъшни производствени процеси.
-
-
-
-
-

Каква е основната дефиниция?

---

*Материални
запаси*

Активите, които са:

- ✓ държани за продажба и ще бъдат продадени в хода на обичайната дейност;
- ✓ използвани в производствения процес за продажба на произведената продукция;
- ✓ суровини или консумативи за продажба на клиенти, които ги използват в по-нататъшни производствени процеси.

---

*Себестойност на
материалните
запаси*

Всички обобщени разходи за покупка, преобразуване и други разходи, направени при придобиването и доставянето на материалните запаси до сегашното им местоположение и състояние.

Каква е основната дефиниция?

---

*Материални
запаси*

Активите, които са:

- ✓ - държани за продажба и ще бъдат продадени в хода на обичайната дейност;
- ✓ - използвани в производствения процес за продажба на произведената продукция;
- ✓ - суровини или консумативи за продажба на клиенти, които ги използват в по-нататъшни производствени процеси

*Себестойност на
материалните
запаси*

Всички обобщени разходи за покупка, преобразуване и други разходи, направени при придобиването и доставянето на материалните запаси до сегашното им местоположение и състояние.

*Нетна
реализируема
стойност*

Цената, определена въз основа на нормалните условия за продажба на бизнеса, от която се елиминират очакваните разходи за завършване и необходимите за извършване на разходите за продажба.

Каква е основната дефиниция?

Материални запаси

Активите, които са:

- ✓ - държани за продажба и ще бъдат продадени в хода на обичайната дейност;
- ✓ - използвани в производствения процес за продажба на произведената продукция;
- ✓ - суровини или консумативи за продажба на клиенти, които ги използват в по-нататъшни производствени процеси

Себестойност на материалните запаси

Всички обобщени разходи за покупка, преобразуване и други разходи, направени при придобиването и доставянето на материалните запаси до сегашното им местоположение и състояние.

Нетна реализируема стойност

Цената, определена въз основа на нормалните условия за продажба на бизнеса, от която се елиминират очакваните разходи за завършване и необходимите за извършване на разходите за продажба.

Справедлива стойност

Цената, която може да бъде получена от продажба на материални запаси или плащане на задължение при получаване на такива материални запаси в редовна транзакция между участници на пазара към датата на оценяване.

Stages of Inventory

Правило за измерване на материалните запаси

Материалните запаси се оценяват по себестойност или нетна реализируема стойност и се представят по по-ниската от себестойността и нетната реализируема стойност в баланса

Правило за измерване на материалните запаси

Материалните запаси се оценяват по себестойност или нетна реализируема стойност и се представят по по-ниската от себестойността и нетната реализируема стойност в баланса

Пример, ако цената е по-ниска.

Цената на стока А е 100 ВЕ, а очакваната реализируема стойност на стока А е ВЕ 120. В баланса стоката А ще бъде представена за ВЕ100 .

Правило за измерване на материалните запаси

Материалните запаси се оценяват по себестойност или нетна реализируема стойност и се представят по по-ниската от себестойността и нетната реализируема стойност в баланса

Пример, ако цената е по-ниска.

Цената на стока А е 100 BE, а очакваната реализируема стойност на стока А е BE 120. В баланса стоката А ще бъде представена за BE100 .

Пример, ако нетната реализируема стойност е по-ниска.

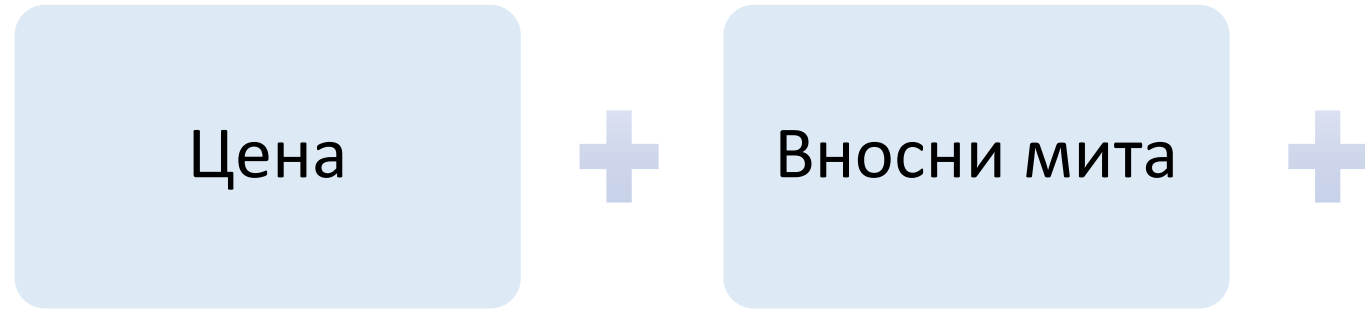
Цената на стока А е BE100, а очакваната реализируема стойност на стока А е BE 80. В баланса стоката А ще бъде представена за BE80.

Разходи за покупка

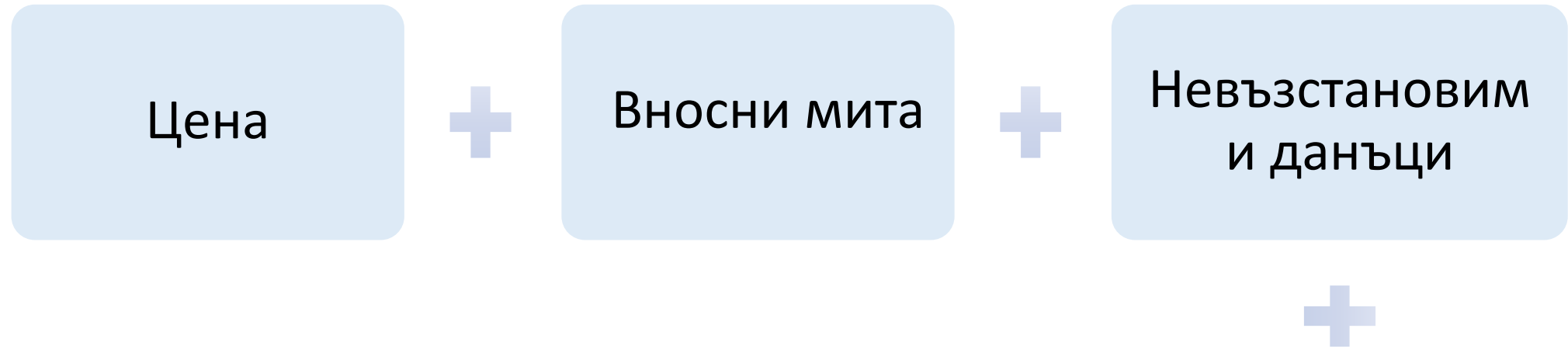
Цена

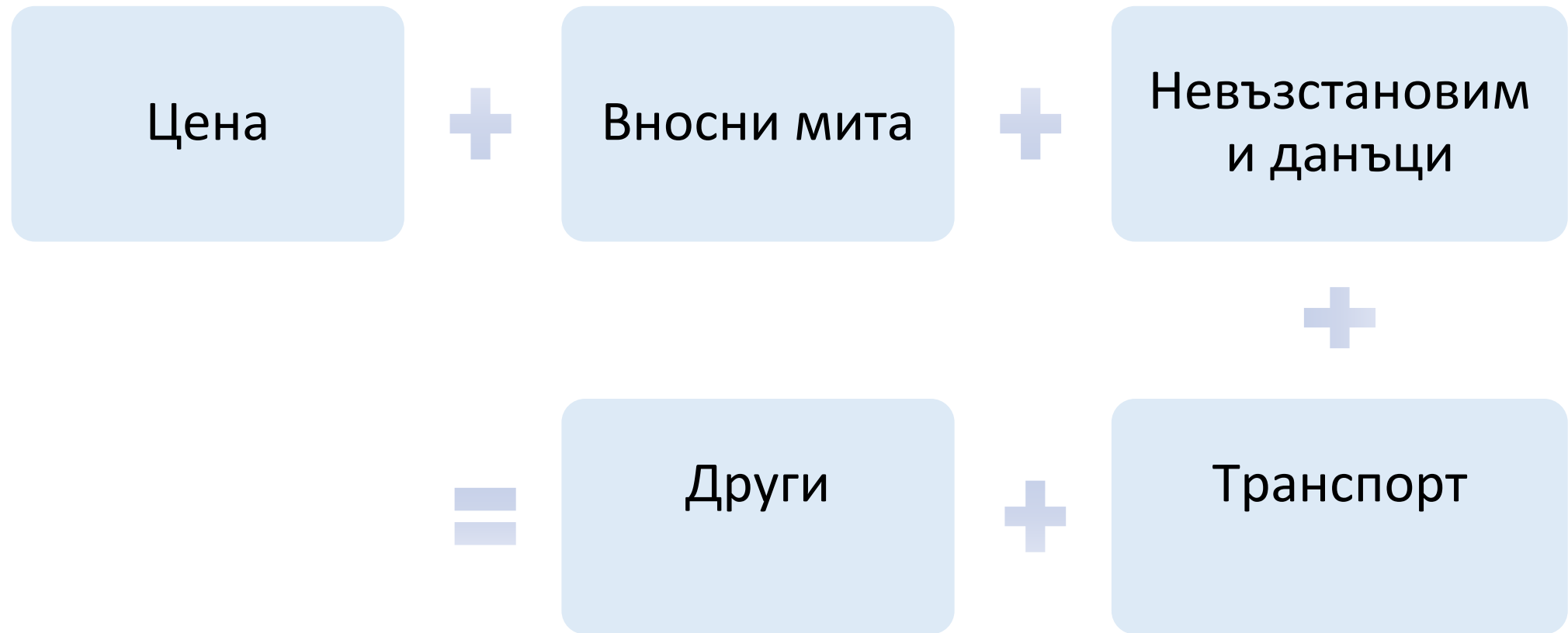
Costs of Purchase

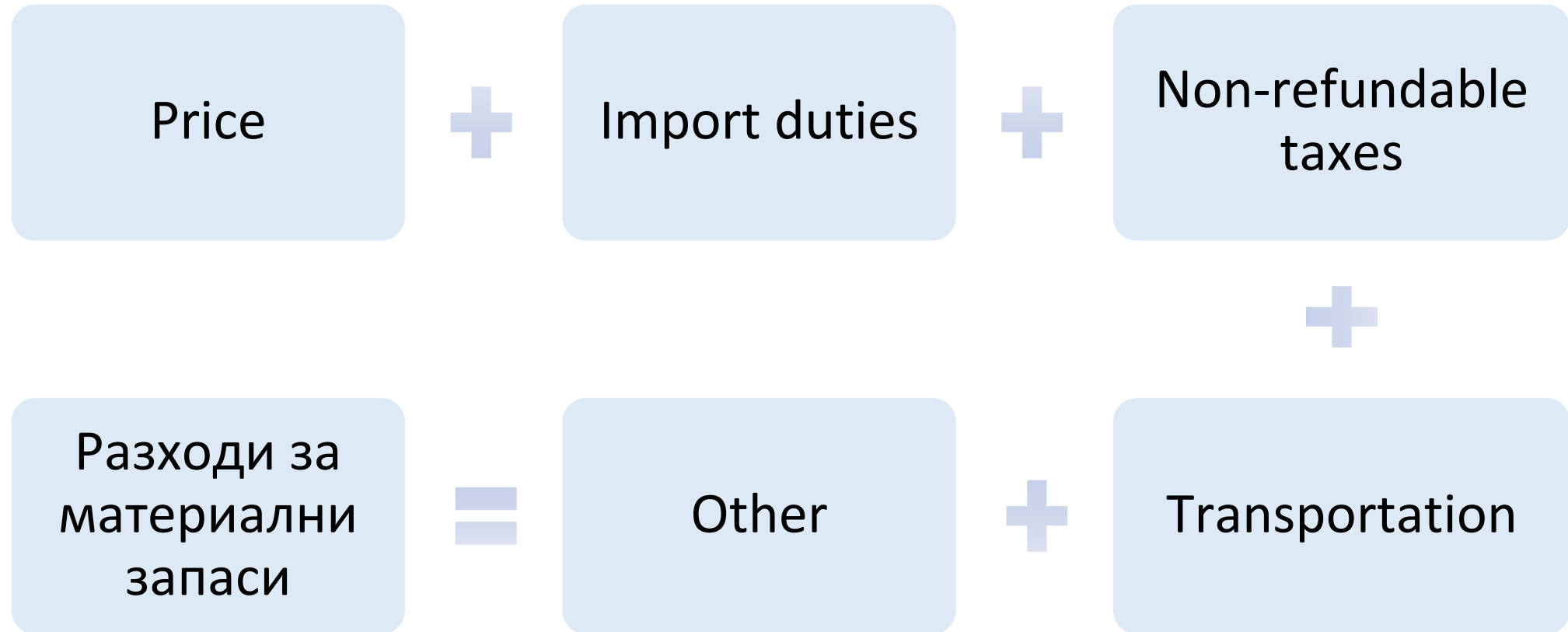
Costs of Purchase

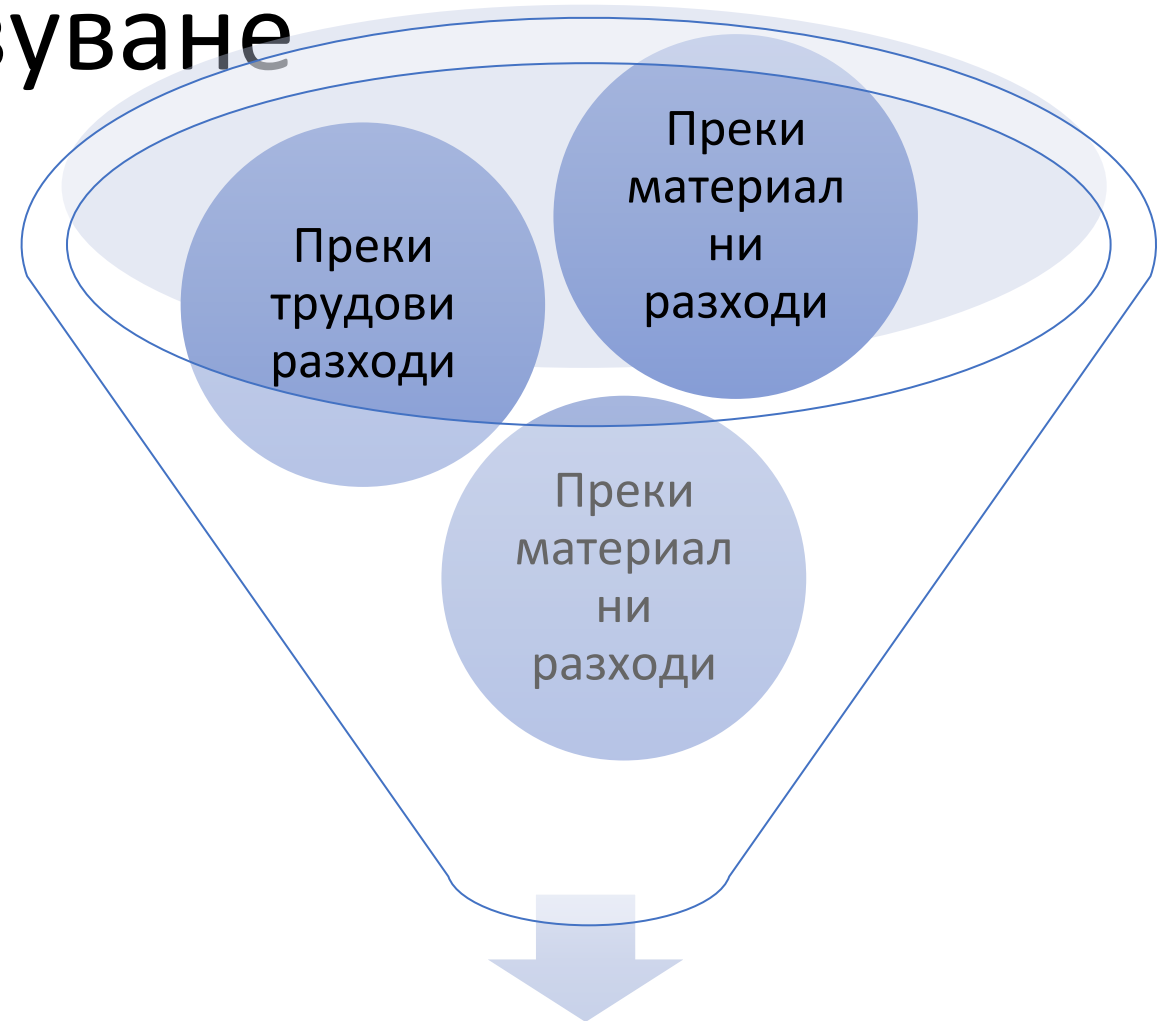
Costs of Purchase

Costs of Purchase

Разходи за преобразуване

Разходи за материални запаси

Методи за измерване на себестойността

Методи	Обяснение
Методът на стандартната себестойност	Методът на стандартната себестойност взема предвид нормалното ниво на материали, други запаси, труд, ефективност и капацитет. Те се преразглеждат редовно и, ако е необходимо, се преразглеждат в светлината на съществуващите условия.

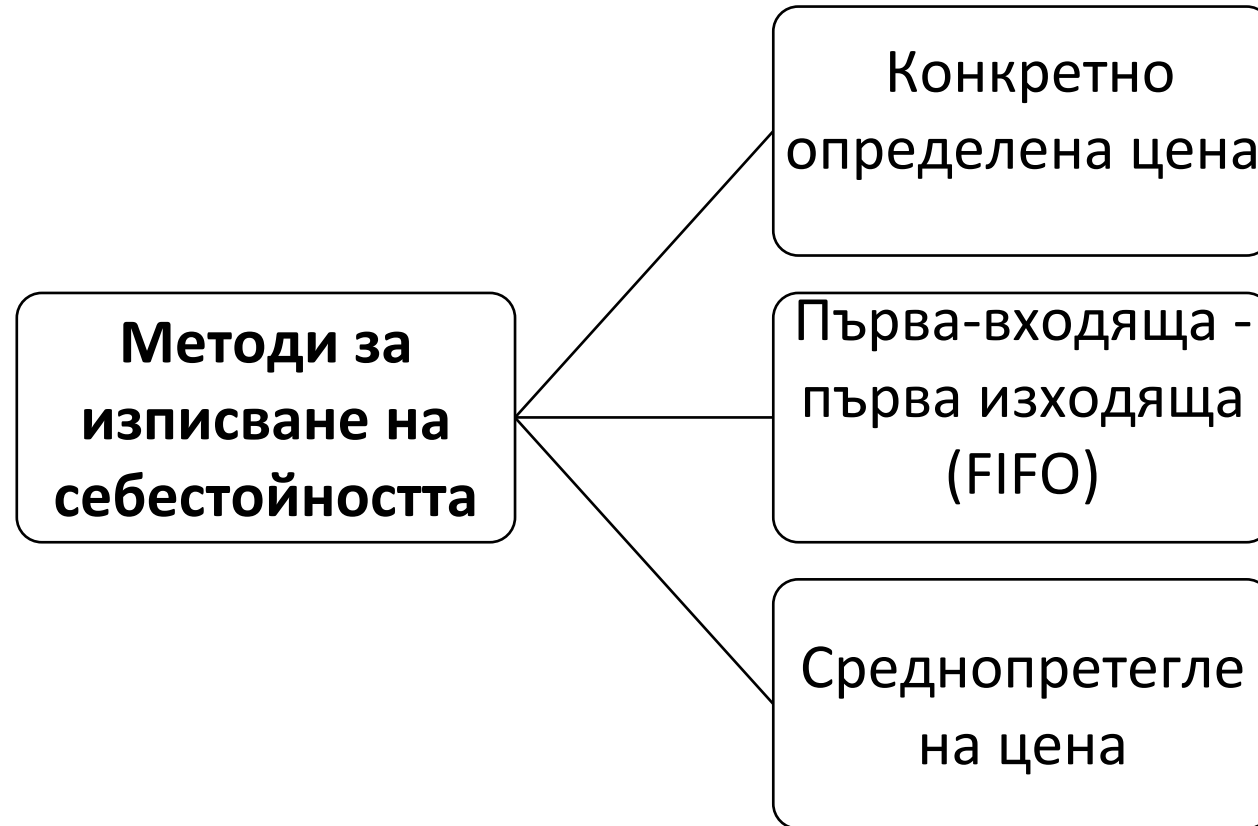
Методи за измерване на себестойността

Методи	Обяснение
Методът на стандартната себестойност	Методът на стандартната себестойност взема предвид нормалното ниво на материали, други запаси, труд, ефективност и капацитет. Те се преразглеждат редовно и, ако е необходимо, се преразглеждат в светлината на съществуващите условия.
Методът на цени на дребно	Обикновено резултатите от метода на дребно показват приблизителната цена. Обикновено се използва за оценка на големи количества запаси, които се променят бързо и имат подобни маржове. Този метод се избира, когато не е възможно да се приложат други разходни методи. При прилагане на методите на дребно себестойността на материалните запаси се намалява пропорционално на тяхната продажна стойност. Често се използва средният процент за всеки отдел за търговия на дребно.

Методи за отписване на себестойността

**Методи за
отписване на
себестойността**

Методи за изписване на себестойността

Кой метод за изписване на себестойността да изберем?

- По-добре е да използвате метода FIFO за такива инвентаризации. Когато се използва методът FIFO, се приема, че инвентарът, който е произведен или придобит първи, ще бъде първият, който ще бъде оттеглен.

Кой метод за изписване на себестойността да изберем?

- По-добре е да използвате метода FIFO за такива инвентаризации. Когато се използва методът FIFO, се приема, че инвентарът, който е произведен или придобит първи, ще бъде първият, който ще бъде оттеглен.
- За материални запаси, които са смесени и не могат да бъдат идентифицирани по датата на придобиване, формулата за среднопретеглената себестойност е най-добра на практика. .

Нетна реализируема стойност

- Нетната реализируема стойност е приблизителната продажна цена на материалните запаси в обичайния ход на дейността, необходимите минус разходи за завършване на материалните запаси и приблизителните необходими разходи за продажба. Този подход е продиктуван от необходимостта да се предостави надеждна информация: материалните запаси не трябва да се отчитат над сумите, които се очаква да бъдат реализирани от тяхната продажба или използване.

Нетна реализируема стойност

- По нетна реализируема стойност материалните запаси обикновено се оценяват индивидуално. Понякога, поради изобилието от материални запаси, е трудно да се оцени всеки материален запас поотделно, така че може да е подходящо да се групират инвентари според сходния им характер или свързани елементи.

Примери за определяне на нетната реализируема стойност

За определяне на нетната реализируема стойност е включена	Примери
Информация за събития след приключване на периода	Известно е, че през декември 20x1 г. нетната реализируема стойност на материалните запаси е ВЕ 1000. Но поради икономическата криза нетната реализируема стойност на запасите намалява до ВЕ 800 през януари 20x1 г. Следователно е подходящо да се оцени информацията в това събитие след приключване на периода, за да се определи нетната реализируема стойност на материалните запаси за финансови отчети 20x1.

Примери за определяне на нетната реализируема стойност

За определяне на нетната реализируема стойност е включена	Примери
Информация за събития след приключване на периода	Известно е, че през декември 20x1 г. нетната реализируема стойност на материалните запаси е BE 1000. Но поради икономическата криза нетната реализируема стойност на запасите намалява до BE 800 през януари 20x1 г. Следователно е подходящо да се оцени информацията в това събитие след приключване на периода, за да се определи нетната реализируема стойност на материалните запаси за финансови отчети 20x1.
Информация за договори	Фирма X извършва услуги по монтаж на огради. Има сключен договор с клиент А, по силата на който металните огради от 1000 кв.м. ще се продават за BE 10 000. Компания X е закупила тези метални продукти и ги държи специално за този клиент А.

Преоценяване на нетната реализируема стойност

- Нетната реализируема стойност се преоценява във всеки нов период. Следователно, ако обстоятелствата са се променили и това е довело до обезценка на материалните запаси под себестойността през предходния период и нетната реализируема стойност се е увеличила в резултат на променените икономически обстоятелства, предишната обезценка се сторнира.

Пример за преоценка на нетната реализируема стойност

Стопанска операция
Компания закупува материални запаси А за 1000 BE на 15 май 20x1 г.

Дата	Счетоводно записване
15-05-20x1	Покупка Дт Материални запаси BE1,000 Кт Парични средства BE1,000

Пример за преоценка на нетната реализируема стойност

Стопанска операция
Компания закупува материални запаси А за 1000 BE на 15 май 20x1 г.
Финансовите отчети за 31 декември 20x1 г. са изготвени. Известно е, че материалните запаси не са продадени или използвани. Очакваната нетна реализируема стойност на материалните запаси е BE 800. Поради това компанията регистрира обезценка на стойността на материалните запаси на BE 200. Стойността на материалните запаси, представена във финансовия отчет, е BE 800.

Дата	Счетоводно записване
15-05-20x1	Покупка Дт Материални запаси BE1,000 Кт Парични средства BE1,000
31-12-20x1	Обезценка Дт Разходи BE 200 Кт Материални запаси BE 200

Пример за преоценка на нетната реализируема стойност

Стопанска операция
Компания закупува материални запаси А за 1000 BE на 15 май 20x1 г.
Финансовите отчети за 31 декември 20x1 г. са изготвени. Известно е, че материалните запаси не са продадени или използвани. Очакваната нетна реализируема стойност на материалните запаси е BE 800. Поради това компанията регистрира обезценка на стойността на материалните запаси на BE 200. Стойността на материалните запаси, представена във финансовия отчет, е BE 800.
Поради недостига на суровини, нетната реализируема стойност в 20x2 се повиши до BE 1 500 за материални запаси. Следователно предишната обезценка се анулира. Стойността на материалните запаси отново остава на цена от BE 1 000

Дата	Счетоводно записване
15-05-20x1	Покупка Дт Материални запаси BE1,000 Кт Парични средства BE1,000
31-12-20x1	Обезценка Дт Разходи BE 200 Кт Материални запаси BE 200
31-12-20x2	Анулиране Дт Материални запаси BE 200 Кт Разходи BE 200

Оповестяване на информация за материалните запаси

Финансови отчети

- ✓ Информация за счетоводните политики за материалните запаси – как се оценяват при придобиването им и какъв метод за отписване се прилага;

Оповестяване на информация за материалните запаси

Финансови отчети

- ✓ Информация за счетоводните политики за материалните запаси – как се оценяват при придобиването им и какъв метод за отписване се прилага;
- ✓ **Общата балансова стойност на материалните запаси и балансовата стойност в класификации, подходящи за предприятието;**

Оповестяване на информация за материалните запаси

Финансови отчети

- ✓ Информация за счетоводните политики за материалните запаси – как се оценяват при придобиването им и какъв метод за отписване се прилага;
- ✓ Общата балансова стойност на материалните запаси и балансовата стойност в класификации, подходящи за предприятието;
- ✓ **балансиовата стойност на материалните запаси, които се оценяват по справедлива стойност, намалена с разходите за продажба;**

Оповестяване на информация за материалните запаси

Финансови отчети

- ✓ Информация за счетоводните политики за материалните запаси – как се оценяват при придобиването им и какъв метод за отписване се прилага;
- ✓ Общата балансова стойност на материалните запаси и балансовата стойност в класификации, подходящи за предприятието;
- ✓ балансовата стойност на материалните запаси, които се оценяват по справедлива стойност, намалена с разходите за продажба;
- ✓ **сумата на материалните запаси, призната за разход през периода;**

Оповестяване на информация за материалните запаси

Финансови отчети

- ✓ Информация за счетоводните политики за материалните запаси – как се оценяват при придобиването им и какъв метод за отписване се прилага;
- ✓ Общата балансова стойност на материалните запаси и балансовата стойност в класификации, подходящи за предприятието;
- ✓ балансовата стойност на материалните запаси, които се оценяват по справедлива стойност, намалена с разходите за продажба;
- ✓ сумата на материалните запаси, призната за разход през периода;
- ✓ **сумата на всяка обезценка на материални запаси, признати като разходи през периода;**

Оповестяване на информация за материалните запаси

Финансови отчети

- ✓ Информация за счетоводните политики за материалните запаси – как се оценяват при придобиването им и какъв метод за отписване се прилага;
- ✓ Общата балансова стойност на материалните запаси и балансовата стойност в класификации, подходящи за предприятието;
- ✓ балансовата стойност на материалните запаси, които се оценяват по справедлива стойност, намалена с разходите за продажба;
- ✓ сумата на материалните запаси, призната за разход през периода;
- ✓ сумата на всяка обезценка на материални запаси, признати като разходи през периода;
- ✓ **сумата на всяко сторниране на всяка обезценка, която е призната като намаление в сумата на материалните запаси, признати като разход за периода;**

Оповестяване на информация за материалните запаси

Финансови отчети

- ✓ Информация за счетоводните политики за материалните запаси – как се оценяват при придобиването им и какъв метод за отписване се прилага;
- ✓ Общата балансова стойност на материалните запаси и балансовата стойност в класификации, подходящи за предприятието;
- ✓ балансовата стойност на материалните запаси, които се оценяват по справедлива стойност, намалена с разходите за продажба;
- ✓ сумата на материалните запаси, призната за разход през периода;
- ✓ сумата на всяка обезценка на материални запаси, признати като разходи през периода;
- ✓ сумата на всяко сторниране на всяка обезценка, която е призната като намаление в сумата на материалните запаси, признати като разход за периода;
- ✓ обстоятелствата или събитията, които са довели до сторниране на обезценка на материални запаси;

Оповестяване на информация за материалните запаси

Финансови отчети

- ✓ Информация за счетоводните политики за материалните запаси – как се оценяват при придобиването им и какъв метод за отписване се прилага;
- ✓ Общата балансова стойност на материалните запаси и балансовата стойност в класификации, подходящи за предприятието;
- ✓ балансовата стойност на материалните запаси, които се оценяват по справедлива стойност, намалена с разходите за продажба;
- ✓ сумата на материалните запаси, призната за разход през периода;
- ✓ сумата на всяка обезценка на материални запаси, признати като разходи през периода;
- ✓ сумата на всяко сторниране на всяка обезценка, която е призната като намаление в сумата на материалните запаси, признати като разход за периода;
- ✓ обстоятелствата или събитията, които са довели до сторниране на обезценка на материални запаси;
- ✓ балансовата стойност на материалните запаси, заложи като обезпечение

Практически примери

Практически примери

Пример No. 1

Първа-входяща, първа- изходяща, FIFO

Операция	Количество	Цена, BE	Формула	Сума, BE
Покупка	10	15		150.00
Покупка	25	19		475.00
Себестойност на продажбите	18	x	10 единици x BE15 + 8 единици x BE19	302.00
Наличност в склад	17		17 единици x BE19	323.00

Практически примери

Пример No. 1

Първа-входяща, първа- изходяща, FIFO

Операция	Количество	Цена, BE	Формула	Сума, BE
Покупка	10	15		150.00
Покупка	25	19		475.00
Себестойност продажбите	на 18	х	10 единици x BE15 + 8 единици x BE19	302.00
Наличност в склад	17		17 единици x CU19	323.00

Практически примери

Пример No. 1

Първа-входяща, първа- изходяща, FIFO

Операция	Количество	Цена, BE	Формула	Сума, BE
Покупка	10	15		150.00
Покупка	25	19		475.00
Себестойност продажбите на	18	x	10 единици x BE15 + ~~8 единици x BE19~~	302.00
Наличност в склад	17		17 единици x BE19	323.00

Практически примери

Среднопретеглена цена

Операция	Количество	Цена, BE	Формула	Сума, BE
Покупка	10	15		150.00
Покупка	25	19		475.00
Определяне на средната цена			$(10 \text{ ед.} \times \text{BE}15 + 25 \text{ ед.} \times \text{BE}19) / (10 \text{ ед.} + 25 \text{ ед.})$	17.857
Себестойност на продажбите	18	x	18 ед. x CU17.857	321.43
Наличност в склад	17		17 ед. x CU17.857	303.57

Практически примери

Среднопретеглена цена

Операция	Количество	Цена, BE	Формула	Сума, BE
Покупка	10	15		150.00
Покупка	25	19		475.00
Определяне на средната цена			$(10 \text{ ед.} \times \text{BE}15 + 25 \text{ ед.} \times \text{BE}19) / (10 \text{ ед.} + 25 \text{ ед.})$	17.857
Себестойност на продажбите	18	x	18 ед. x BE17.857	321.43
Наличност в склад	17		17 ед. x BE17.857	303.57

Практически примери

Пример No. 2

Как се определя себестойността на материалните запаси ?

Транспортните разходи в този случай увеличават цената на стоките и като се има предвид, че разходите са общи за няколко вида стоки (А и Б), те трябва да бъдат разпределени.

Практически примери

Покупка на 5 април

Стоки	Бр.	Цена, BE	Общо, BE	Отн. дял на стойността на стоките, %	Разпределение на разходите за транспорт, BE	Цена на придобиване на стоките , BE	Цена на придобиване на единица, BE
A	10	10	100				
B	20	6	120				
Общо:			220				

Практически примери

Покупка на 5 април

Стоки	Бр.	Цена, BE	Общо, BE	Отн. дял на стойността на стоките, %	Разпределение на разходите за транспорт, BE	Цена на придобиване на стоките , BE	Цена на придобиване на единица, BE
A	10	10	100				
B	20	6	120				
Общо:			220				

Практически примери

Покупка на 5 април

Стоки	Бр.	Цена, ВЕ	Общо, ВЕ	Отн. дял на стойността на стоките, %	Разпределение на разходите за транспорт, ВЕ	Цена на придобиване на стоките, ВЕ	Цена на придобиване на единица, ВЕ
А	10	10	100				
В	20	6	120				
Общо:			220		200.00		

Практически примери

Покупка на 5 април

Стоки	Бр.	Цена, ВЕ	Общо, ВЕ	Отн. дял на стойността на стоките, %	Разпределение на разходите за транспорт, ВЕ	Цена на придобиване на стоките, ВЕ	Цена на придобиване на единица, ВЕ
А	10	10	100	45.45	$200 \times 45.45\% = 90.90$	$100 + 90.90 = 190.90$	$190.90 / 10 = 19.090$
В	20	6	120	54.55	$200 \times 54.55\% = 109.10$	$120 + 109.10 = 229.10$	$229.10 / 20 = 11.455$
Общо:			220	100.00	200.00	420.00	-

Практически примери

Покупка на 6 май

Стоки	Бр.	Цена, ВЕ	Общо, ВЕ	Отн. дял на стойността на стоките, %	Разпределение на разходите за транспорт, ВЕ	Цена на придобиване на стоките, ВЕ	Цена на придобиване на единица, ВЕ
A	20	7	140	100.00	80.00	$140 + 80 = 220.00$	$220 / 20 = 11.000$
Общо:			140	100.00	80.00	220.00	-

Практически примери

Покупка на 6 май

Стоки	Бр.	Цена, ВЕ	Общо, ВЕ	Отн. дял на стойността на стоките, %	Разпределение на разходите за транспорт, ВЕ	Цена на придобиване на стоките, ВЕ	Цена на придобиване на единица, ВЕ
А	20	7	140	100.00	80.00	$140 + 80 = 220.00$	$220 / 20 = 11.000$
Общо:			140	100.00	80.00	220.00	-

Практически примери

Покупка на 6 май

Стоки	Бр.	Цена, ВЕ	Общо, ВЕ	Отн. дял на стойността на стоките, %	Разпределение на разходите за транспорт, ВЕ	Цена на придобиване на стоките, ВЕ	Цена на придобиване на единица, ВЕ
А	20	7	140	100.00	80.00	$140 + 80 = 220.00$	$220 / 20 = 11.000$
Общо:			140	100.00	80.00	220.00	-

Практически примери

Карта на стоките А

Дата	Операция	Заприхождаване на материални запаси			Отписване на материални запаси			Наличност в края		
		Бр.	Цена – BE/ед.	Общо - стойност - BE	Бр.	Цена – BE/ед.	Общо - стойност - BE	Бр.	Цена – BE/ед.	Общо - стойност - BE
Април 5	Покупка	10	19.09	190.90				10	19.09	190.90
Май 6	Покупка	20	11.00	220.00				10	19.09	190.90
								20	11.00	220.00
Май 15	Продажба				10	19.09	190.90	18	11.00	198.00
					2	11.00	22.00			

Практически примери

Карта на стоките А

Дата	Операция	Заприхождаване на материални запаси			Отписване на материални запаси			Наличност в края		
		Бр.	Цена – BE/ед.	Общо - стойност - BE	Бр.	Цена – BE/ед.	Общо - стойност - BE	Бр.	Цена – BE/ед.	Общо - стойност - BE
Април 5	Покупка	10	19.09	190.90				10	19.09	190.90
Май 6	Покупка	20	11.00	220.00				10	19.09	190.90
								20	11.00	220.00
Май 15	Продажба				10	19.09	190.90	18	11.00	198.00
					2	11.00	22.00			

Практически примери

Карта на стоките А

Дата	Операция	Заприхождаване на материални запаси			Отписване на материални запаси			Наличност в края		
		Бр.	Цена – ВЕ/ед.	Общо - стойност - ВЕ	Бр.	Цена – ВЕ/ед.	Общо - стойност - ВЕ	Бр.	Цена – ВЕ/ед.	Общо - стойност - ВЕ
Април 5	Покупка	10	19.09	190.90				10	19.09	190.90
Май 6	Покупка	20	11.00	220.00				10	19.09	190.90
								20	11.00	220.00
Май 15	Продажба				10	19.09	190.90	18	11.00	198.00
					2	11.00	22.00			

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union